

Fővárosi Ítéltábla mint másodfokú bíróság

3.Bf.343/2023/13. szám

A Fővárosi Ítéltábla mint másodfokú bíróság Budapesten, a 2024. július 4. napján megtartott tanácsülésen meghozta a következő

v é g z é s t:

A testi sértés büntettének kísérlete miatt Terhelt1 és társa ellen indult büntetőügyben a Fővárosi Törvényszék 2023. szeptember 7. napján kelt 9.B.94/2023/44. számú ítéletét Terhelt2 II. r. vádlott vonatkozásában helybenhagyja.

A végzés ellen további fellebbezésnek nincs helye.

I n d o k o l á s

[1] A Fővárosi Törvényszék 2023. szeptember 7. napján kelt 9.B.94/2023/44. számú ítéletével az ismeretlen helyen tartózkodó Terhelt2 II. r. vádlottat bűnösnek mondta ki 2 rendbeli társtettesként elkövetett testi sértés büntettének kísérletében [Btk. 164. § (1) és (8) bekezdés I. fordulat]. Ezért őt - halmazati büntetésül - 3 év 6 hónap börtön fokozatú szabadságvesztésre és 4 év közügyektől eltiltásra ítélte azzal, hogy a II. rendű vádlott legkorábban a büntetés kétharmad részének kitöltését követő napon bocsátható feltételes szabadságra. Elrendelte a nyomozás során lefoglalt CD lemez iratok között történő kezelését és a II. rendű vádlottat 95.930 forint bűnügyi költség megfizetésére kötelezte.

[2] Terhelt1 I. r. vádlott 2023. július 12. napján elhalálozott, ezért a törvényszék az ítéletében az ellene 2 rendbeli társtettesként elkövetett testi sértés büntettének kísérlete miatt indult büntetőeljárást megszüntette.

[3] Az elsőfokú ítéletet az ügyész mindkét vádlott vonatkozásában tudomásul vette. Az I. r. vádlott védője szintén tudomásul vette az ítéletet, ellene a II. r. vádlott védője jelentett be fellebbezést téves minősítés miatt, enyhébben minősülő, 2 rendbeli súlyos testi sértés büntettének megállapítása és a büntetés enyhítése érdekében.

[4] Az elsőfokú bíróság ítélete Terhelt1 I. r. vádlott vonatkozásában a törvényszék előtti eljárásban jogerőre emelkedett, az a másodfokú felülbírálat tárgyát nem képezte.

[5] A Fővárosi Fellebbviteli Főügyészség a BF.783/2023/3. számú átiratában a védői fellebbezést nem tartotta alaposnak.

[6] A fellebbezést a Be. 598. § (2) bekezdésének I. fordulata szerinti tanácsülésen elbírálhatónak tartotta. Nyilvános ülés kitűzése esetére bejelentette, hogy azon nem vesz részt.

[7] Megjegyezte, hogy a védelmi fellebbezés tartalmára, valamint a Be. 750. § (4a) bekezdésére figyelemmel a másodfokú felülbírálat a Be. 590. § (1) és (2) bekezdése alapján teljeskörű.

[8] Álláspontja szerint a Fővárosi Törvényszék az eljárást a perrendi szabályokat betartva folytatta le, hatályon kívül helyezésre okot adó abszolút, illetve az ügy érdemére kiható és a másodfokú eljárásban nem orvosolható relatív eljárási szabálysértést nem vétett. A 2023. szeptember 7. napján, a II. r. vádlott távollétében tartott tárgyalásra a terhelt hirdetményi úton történő idézése szabályszerűen megtörtént.

[9] Az elsőfokú bíróság tényállás-tisztázási kötelezettségének a Be. 163. § (2) és (3) bekezdéseiben meghatározottak szerint eleget tett, a bizonyítékok okszerű és az iratok tartalmának megfelelő értékelésével az ítéleti tényállást megalapozottan állapította meg, mely mentes a hibáktól és hiányosságoktól, ekként a másodfokú felülbírálat során irányadó.

[10] A törvényszék indokolási kötelezettségének megfelelően eleget tett. Valamennyi, a tárgyalás anyagává tett bizonyítékot az iratok tartalmának megfelelően ismertetett, azokat egyenként és összességükben is értékelte. Mérlegelő tevékenységéről számot adva elszámolt azzal, hogy II. r. vádlott vallomása mellett – aki a bántalmazás tényét nem tagadta, de annak részleteiről ittassága miatt nem tudott beszámolni – ítéleti tényállását miért a sértettek vallomására, a kamerafelvételekre mint objektív bizonyítékokra, valamint az igazságügyi orvosszakértői véleményre alapította.

[11] A bizonyíték-értékelő elsőbírói tevékenység logikus és ésszerű, iratellenes megállapítást nem tartalmaz. A II. r. vádlott felmentésére csak eltérő tényállás mellett lenne lehetőség, amelynek megállapítására – mivel az elsőfokú bíróság ítélete megalapozott – a Be. 591. § (1) bekezdése értelmében nem kerülhet sor.

[12] A megállapított tényállásból az elsőfokú bíróság okszerűen következtetett a II. r. vádlott bűnösségére, a bűncselekmények minősítése az anyagi jogi szabályoknak megfelel. Terhelt2 az időközben elhunyt társával szándékegységben, kitartó szándékkal bántalmazta, ütlegette és rugdosta tanú2 és sértett1 sértetteket, köztük létfontosságú testtájékaikon, kifejezetten nagy erővel is, melynek folytán mindkét sértett 8 napon túl gyógyuló sérülést szenvedett, a súlyosabb, életveszélyes sérülés elmaradása pedig a véletlenül múltott. Minderre és a sértettek számára figyelemmel a törvényszék II. r. vádlott cselekményét helyesen

minősítette 2 rendbeli, a Btk. 164. § (1) bekezdésébe ütköző és a (8) bekezdés I. fordulata szerint minősülő életveszélyt okozó testi sértés büntette kísérletének, a tártstettesi elkövetés megállapítása ugyancsak törvényes. Súlyosabb, élet elleni bűncselekmény megállapítására a bántalmazás jellegére tekintettel nincs törvényes alap.

[13] A büntetés kiszabása körében irányadó körülményeket az elsőfokú bíróság kimerítően feltárta, és azok figyelembevételével tetterányosan határozta meg a II. r. vádlottal szemben kiszabott szabadságvesztés büntetés mértékét. A II. r. vádlott többszörösen büntetett előéletű, őt már személy elleni erőszakos bűncselekmény miatt is marasztalták, azonban korábbi büntetései kellő visszatartó erővel nem bírtak. A terhelt a jelen eljárásban terhére rótt, jelentős tárgyi súlyú testi épség elleni bűncselekményeket önhibájából eredő ittas állapotban, tártstettesként valósította meg. Mindezen tényekből a magasabb fokú társadalomra veszélyességére kell következtetni.

[14] A kifejtettekre tekintettel a súlyosító körülmények túlsúlya ellenére, az irányadó 7 éves középértéket meg sem közelítő, a törvényi minimumot csekély mértékben meghaladó tartamú szabadságvesztés büntetés lényeges enyhítésére az ügyészség nem látott alapot, mivel álláspontja szerint enyhébb szankció a II. r. vádlottal szemben már alkalmatlan lenne a Btk. 79. §-ában meghatározott büntetési célok elérésére.

[15] Az elsőfokú ítéletnek az egyszerűsített felülvizsgálat tárgyát képező – a feltételes szabadságra bocsátás legkorábbi időpontjára, a bűnjelre és a bűnügyi költségre vonatkozó – rendelkezéseit törvényesnek tartotta.

[16] A leírtak alapján a törvényszék ítéletének helybenhagyását indítványozta.

[17] A védő a fellebbezése írásbeli indokolásában az eltérő minősítés, a Btk. 164. § (3) bekezdése szerinti súlyos testi sértés büntette megállapításáért és ennek okán enyhébb büntetés kiszabása érdekében bejelentett jogorvoslati kérelmét változatlanul fenntartotta, abban lényegében már az elsőfokú bíróság előtt megtartott perbeszédében is felhozott érveit ismételte meg, melyekre már az elsőfokú bíróság is reflektált ítéletében.

[18] Kifejtette, hogy a nyolc napon túl gyógyuló sérülést eredményező testi sértés és az életveszélyt okozó testi sértés kísérlete kizárólag az elkövető elkövetéskori tudattartalma alapján határozható el egymástól. Ehhez az alanyi oldalon az elkövető személyisége, a kiváltó ok, a célzat, a sértetthez fűződő személyes viszony vizsgálata szükséges a tárgyi tényezőkkel összefüggésben. A vádlott az általa ismert, ittas állapotban levő sértetteket eszköz használata nélkül, egy jelentéktelen nézeteltérés miatt mindössze néhány alkalommal, közepes erővel ütötte és rúgta meg.

[19] A vádlott személyiségét, a cselekményt kiváltó indítóokot, a vádlott és a sértettek kapcsolatát értékelve csak arra vonható le megalapozott következtetés, hogy a vádlott szokványosan ittas tudatában felmerült a sértettek súlyos megsérülésének a lehetősége, és ehhez érzelmileg közömbösen viszonyulva hajtotta végre cselekményét. Arra azonban nincs következtetési alap, hogy felmerült benne a sértettek életveszélyes megsérülésének lehetősége, e tekintetben csupán gondatlanság terheli.

[20] Megjegyezte, hogy az igazságügyi orvosszakértő tanú² sértett esetén nem tett olyan megállapítást, amely az életveszélyes sérülés fennállására utalt volna. Míg sértett¹ esetén csak annyit rögzített, hogy az életveszélyt okozó sérülés létrejöttének a reális esélye fennállt, de nem került sem közvetve, sem közvetlenül életveszélyes állapotba. Vele kapcsolatban sem egészségromlás, sem maradandó fogyatékoság nem következett be. A szakértő a kiegészítő szakvéleményben külön kiemelte, hogy életveszélyes sérülések nem jöttek létre. A vádlottak és a sértettek csak távolabbi ismerősi viszonyban voltak, nem voltak haragban, életveszély okozása nem állt a II. r. vádlott szándékában. Az életveszélyt okozó testi sértés eredménybűncselekmény, melynél szükséges az életveszély fennállása, amely viszont nem jött létre. Az eredmény nem külső ok miatt nem következett be, hanem a vádlottak saját maguk hagytak fel a cselekménnyel. Véleménye szerint mindebből arra lehet következtetni, hogy a vádlottak szándéka az életveszélyes sérülés okozására még eshetőlegesen sem terjedt ki.

[21] A BH1997.8.378. számú eseti döntés alapját képező ügyben az életveszélyes eredmény nem a vádlotton kívül álló ok folytán nem következett be, hanem éppen rajta múlt, hogy elmaradt. Ennek hiányában pedig a cselekményt kizárólag a sérülések tényleges gyógytartama szerint lehetett minősíteni. Továbbra is hivatkozott a BH1993.4.214. számú eseti döntés alapját képező határozatra, miszerint nem lehet életveszélyt okozó testi sértés büntette kísérletét megállapítani tényleges életveszély hiányában, ha az eredmény tekintetében az elkövetőt csupán gondatlanság terheli. A vádlottak cselekvőségét külső tényező nem befolyásolta. A cselekmény kezdetét és végét maguk határozták meg, így az, hogy külső ok hiányában hagytak fel a bántalmazással, csakis úgy értelmezhető, hogy az életveszély okozására legfeljebb gondatlanságuk terjedhetett ki. Ha az életveszély létrejött volna a II. r. vádlott mozdulatai folytán, e súlyosabb eredményért legfeljebb gondatlanság terhelné, minthogy azonban ez nem következett be, a büntetőjogi felelőssége csak a 8 napon túl gyógyuló sérülések okozásáért állapítható meg. A BH1994.1.5. számú eseti döntés kapcsán azt hangsúlyozta, hogy még akkor sem minősíthető életveszélyt okozó testi sértés kísérletének a cselekmény, ha az elkövetés jellege alkalmas lehet életveszély okozására, ugyanakkor az elkövető magatartása, a sértetthez való viszonya, a közömbös jelleg arra enged következtetést, hogy a bántalmazás mögött nem állt különös motiváció.

[22] Miután a II. r. vádlott terhére az ügyészség nem jelentett be fellebbezést, és a tényállás az alábbiak szerint megalapozott volt, a másodfokú bíróság a Be. 598. § (2) bekezdésének I. fordulata alapján a védő fellebbezését tanácsulésen bírálta el, különös figyelemmel arra is, hogy az ügyben a fellebbezés nyilvános ülés történő elbírálására indítvány nem érkezett.

[23] A fellebbezés sem a cselekmény enyhébb jogi minősítését, sem pedig a büntetés enyhítését célzó részében nem alapos.

[24] Miután a távollévő terhelttel szembeni eljárásban a Be. 750. § (4a) bekezdés értelmében a másodfokú bíróság az elsőfokú ítélet arra tekintet nélkül bírálja felül, hogy ki milyen okból fellebbezett, de ezen túl a védő a büntetés enyhítése mellett eltérő jogi minősítés megállapítása érdekében is fellebbezett, az ítéltábla a Be. 590. § (1) és (2) bekezdés alapján az elsőfokú ítéletet az azt megelőző eljárással együtt teljes terjedelmében felülbírálta. A felülbírálat kiterjedt az ítélet megalapozottságára, a bűnösség megállapítására, a

bűncselekmény minősítésére és a büntetés kiszabására vonatkozó rendelkezésekre, továbbá az indokolás helyességére és az eljárási szabályok megtartásának ellenőrzésére.

[25] A Be. 590. § (7) bekezdése alapján az ítéltábla mindezek mellett hivatalból felülbírált a Be. 671. §-a szerinti egyszerűsített felülvizsgálat alapját képező – a szabadságvesztés végrehajtási fokozatára, a feltételes szabadságra, a lefoglalt dologra és a bűnügyi költségére vonatkozó – ítéleti rendelkezéseket.

[26] A perrendi szabályok vizsgálata során az ítéltábla megállapította, hogy az elsőfokú bíróság nem vétett olyan, a Be. 607. § (1) bekezdésében és a Be. 608. § (1) bekezdésében nevesített ún. abszolút-, illetve a Be. 609. § (1) bekezdésében írt, az eljárás lefolytatására lényeges kihatással járó és a másodfokú eljárásban ki nem küszöbölhető ún. relatív szabálysértést, amely az érdemi felülbírálatnak akadályát képezte volna.

[27] Ahogy arra a vádirat is iratszerűen utalt, a hajléktalan életmódot folytató Terhelt2 II. r. vádlott a nyomozás során ismeretlen helyre távozott. Körözése nem járt eredménnyel, ezért az ügyészség a Be. 748. § (1) bekezdése alapján távollévő terheltté nyilvánította, e határozatát a terhelt és védője részére szabályszerűen kézbesítette, majd a bűncselekmény tárgyi súlyára tekintettel vádat emelt ellene. Ezt követően a törvényszék is a Be. CI. fejezete szerinti távollétes eljárás szabályait szem előtt tartva folytatta le a II. r. vádlottal szemben az eljárást. Az ügyiratokat hirdetményi úton rendelte kézbesíteni az elfogatóparancs ellenére továbbra is ismeretlen helyen tartózkodó II. r. részére. Figyelemmel arra, hogy Terhelt2 tartózkodási helye az elsőfokú eljárás befejezéséig sem vált ismertté, a törvényszék az ügydöntő határozatát a távollétes eljárásra speciálisan irányadó jogorvoslati kioktatással foglalta írásba, az ily módon került hirdetményi úton szabályszerű kézbesítésre.

[28] A Be. 164. § (1)-(3) bekezdésében írtakra is figyelemmel a törvényszék az ügyfelderítési kötelezettségének teljes mértékben eleget tett, a vád tárgyává tett bűncselekmény elbírálása szempontjából minden releváns bizonyítékot feltárt, azokat egyenként és összességükben is a logika szabályainak megfelelően értékelte. A bizonyítékok számbavételét követően, azok érdemi egybevetésével részletesen megindokolta, hogy a történeti tényállást miért a sértettek tanúvallomásaira, az igazságügyi orvosszakértői véleményre, az orvosi látletelekre, a biztonsági kamera felvételeire és az egyéb bizonyítékokra alapította. Az e körben kifejtett indokaival a másodfokú bíróság maradéktalanul egyetértett. Bizonyítékértékelő tevékenységéről és annak eredményéről a törvényszék nyomon követhető módon, színvonalasan számot adott.

[29] Az elsőfokú bíróság a tényállás tisztázási kötelezettségének a Be. 163. § (1) és (2) bekezdésben rögzítettek szerint maradéktalanul eleget tett, melynek során figyelmet fordított a bizonyítás törvényességére vonatkozó szabályok megtartására. Többször is intézkedett az ismeretlen helyen tartózkodó Terhelt2 II. r. vádlott, valamint a két sértett felkutatása iránt. Mivel ez nem járt sikerrel, a tárgyaláson a nyomozati vallomásaikat felolvasta, illetve ismertette. Helyesen járt el azzal is, hogy az időközben elhalálozott Terhelt1 gyanúsítottai vallomását felolvasással szintén a bizonyítás anyagává tette. Az elsőfokú bíróság a tárgyaláson levétítette a biztonsági kamera felvételeit, melyek két látószögből rögzítették a vádbeli cselekménysort. A vád és a védelem kifejtette a felvételekkel kapcsolatos észrevételeit. A személyi és tárgyi bizonyítékokon kívül az elsőfokú bíróság a releváns okirati

bizonyítékokat is a tárgyalás anyagává tette, e körben a kamerafelvétel elemzéséről készült rendőri jelentést a tárgyaláson több helyen pontosította is.

[30] Az elsőfokú bíróság helyesen foglalt állást arról, hogy nem volt oka kételkedni a sértettek szavahihetőségében, s azt feltételezni, hogy nem a valóságnak megfelelően számolnak be a történetekről. A tanúk Terhelt1t és Terhelt2et nevezték meg támadójukként, ennek tényét Terhelt1 és Terhelt2 is kifejezetten elismerte a nyomozás során. Objektív bizonyítékként rendelkezésre álltak a teremgarázsban felszerelt biztonsági kamera felvételei. A felvételek alacsony felbontásúak és a szaggatottságuk miatt nem keltik a folytonosság érzetét. Rosszabb minőségük ellenére is kivehetők azonban rajta a vádlottak és a sértettek, látható, hogy a sértettek milyen testhelyzetben és melyik testtájékon szenvedték el a rájuk mért ütéseket és rúgásokat. A felvételek alapján valóban nem volt pontosan megállapítható, hogy a sértettek hány rendbeli erőbehatást szenvedtek, és hogy azokat ténylegesen melyik elkövető fizikai ráhatása okozta, ám ennek a jogi minősítés körében kifejtett indokokból fakadóan nem volt jelentősége. A sértetti sérülések jellegére, keletkezési mechanizmusára és gyógytartamára vonatkozóan rendelkezésre álltak az igazságügyi orvosszakértő megállapításai. A szakvélemény és annak kiegészítése alapján kétséget kizáróan rögzíthető volt, hogy a bántalmazással összefüggésben mindkét sértett 8 napon túl gyógyuló sérüléseket szenvedett „igen nagy erejű erőbehatások” következtében, a tényleges gyógytartamuk kb. 3-4 hét volt. Maradandó fogyatékoság vagy egészségromlás egyikükénél sem alakult ki. A sértettek sem közvetlenül, sem közvetetten nem kerültek életveszélyes állapotba. sértett1nél azonban az életveszélyt okozó sérülés (pl. agyzúzódás) létrejöttének a ténylegesen okozott sérülése kapcsán is reálisan fennállt az esélye. tanú2 esetében pedig azért nem következett be, mert egyfelől az állkapcsa elnyelte a fejére mért igen nagy erejű ütéseket, másfelől csak minimális elmozdulásos bordatörést szenvedett, amely a zsigeri mellhártyát nem tudta átszakítani és ezáltal tüdőszérülést, légmellet kialakítani.

[31] Az elsőfokú bíróság tehát minden tekintetben hiánytalan és megalapozott tényállást állapított meg, az a rendelkezésre álló bizonyítékok okszerű mérlegelésén alapult. Ily módon a tényállás kiegészítésre, pontosításra nem szorult, az a Be. 591. § (1) bekezdése alapján a másodfokú eljárásban is irányadó volt.

[32] A törvényszék által megállapított és a másodfokú eljárásban is irányadó tényállásban olyan tényt vagy körülményt, amely alapján a II. r. vádlottat fel kellene menteni vagy vele szemben az eljárást meg kellene szüntetni, az ítéltábla nem észlelt, ilyenre egyébként az ügyészség és a II. r. vádlott védője sem hivatkozott.

[33] A Be. 561. § (3) bekezdés b) és c) pontjában foglalt szabályozás értelmében a vádlott személyi körülményei, a vádlott büntetéseiire vonatkozó adatok a tényállásnak nem részei, ezért azok pontosításától a másodfokú bíróság sincs elzárva, ezért azokat a másodfokú eljárásban beszerzett bűnügyi nyilvántartás adatai alapján a következőkkel egészíti ki:

[34] A II. r. vádlottat az elsőfokú ítéletben írtakon túlmenően a Pesti Központi Kerületi Bíróság a 2023. június 16. napján kelt és 2023. július 24. napján jogerőre emelkedett ítéletével a 2021. július 23. napján elkövetett garázdaság vétsége miatt 300 óra közérdekű munka büntetésre ítélte.

[35] A Budapesti II. és III. Kerületi Bíróság a 2023. június 27. napján kelt és 2023. augusztus 3. napján jogerőre emelkedett ítéletével Terhelt2et a 2020. szeptember 27. napján elkövetett kábítószer birtoklásának vétsége miatt 220 óra közérdekű munka büntetésre ítélte.

[36] Terhelt2 II. r. vádlott ellen jelenleg a Rekap1on szám1 bü. számon kábítószer birtoklásának vétsége miatt folyik büntetőeljárás, melyhez több ügy egyesítésre került, illetve a Rekap2on szám2 bü. számon garázdaság vétsége miatt.

[37] Az irányadó tényállás alapján tehát a törvényszék okszerűen következtetett a II. r. vádlott bűnösségére, és - a védői érveléssel ellentétben - nem tévedett a terhére rótt cselekmények jogi minősítését illetően sem.

[38] Elöljáróban a másodfokú bíróság is rögzíti, hogy az okozott sérülések és a kamerafelvételeken látottak alapján a súlyosabb minősülés lehetősége, az emberölés büntetnének kísérlete nem merült fel, semmilyen körülmény nem utalt arra, hogy a vádlottak akárcsak eshetőlegesen ölési szándékkal bántalmazták volna a sértetteket.

[39] A Btk. 164. § (1) bekezdésébe ütköző testi sértést az követi el, aki más testi épségét vagy egészségét sérti. A (8) bekezdésben írt büntett akkor valósul meg, ha a testi sértés életveszélyt vagy halált okoz. A védő által hivatkozott (3) bekezdés szerinti minősítést pedig 8 napon túl gyógyuló sérülés alapoz meg.

[40] A Btk. 10. § (1) bekezdésében foglaltak szerint kísérlet miatt büntetendő, aki a szándékos bűncselekmény elkövetését megkezdi, de nem fejezi be.

[41] Az életveszélyt okozó testi sértés materiális bűncselekmény jellegével függ össze, hogy nem kizárt a bűncselekmény kísérletének a megállapítása olyan esetben, amikor az elkövető tudata átfogja az életveszélyes következmény beállásának a lehetőségét, és ebbe az eredménybe belenyugodva cselekszik. Ennek megállapítására akkor van mód, ha a bántalmazásra használt eszköz jellegéből, illetve az elkövetés módjából, a véghezvitel körülményeiből, a célba vett testrész helyéből és az elkövetésnél szerepet játszó egyéb körülményekből egyértelműen megállapítható, hogy az elkövető az élet kioltására irányuló szándék nélkül ugyan, de a testi sértésre irányuló határozott szándékkal intézett a sértett testi épsége vagy egészsége ellen támadást, a tudata átfogta az életveszélyes sérülés bekövetkezésének a reális lehetőségét, és abba legalábbis belenyugodva cselekedett.

[42] Az irányadó bírói gyakorlat szerint az életveszélyt okozó testi sértés kísérlete csak akkor állapítható meg, ha az eset összes körülményeiből arra lehet következtetni, hogy az elkövető szándéka – legalább eshetőlegesen – az életveszélyt okozó sérülés okozására irányult. Ennek feltétele pedig, hogy a bántalmazás olyan intenzitással és módon valósuljon meg, amely a közönséges élettapasztalat szerint is a ténylegesen okozottnál súlyosabb sérülés előidézésére vezet, és az ilyen eredmény kizárólag az elkövetőn kívülálló ok miatt marad el (BH1993. 653., BJD 6349–6351. szám).

[43] A cselekmény jogi értékelésekor mindenképp szükséges rögzíteni, hogy nyomozati vallomása szerint Terhelt2 az elkövetés napján már délután 2 órától elkezdett

alkoholt fogyasztani a sértettekkel, elmondása szerint „nagyon sokat ivott,” sört és rövid italt, amitől erősen ittas állapotba került. Az önhibából ittas állapotba kerülő és bűncselekmény tényállását megvalósító személyt ugyanakkor olyannak kell tekinteni, mintha a beszámítási képessége teljes lenne. Az ittas állapotban elkövetett cselekmény is annak tárgyi oldalához képest szándékos vagy gondatlan cselekménynek minősülhet. Ennek körében az elkövetés körülményeinek elemzésével azt kell vizsgálni, hogy a cselekmény miként lenne minősítendő az alanyi oldal teljessége esetén [III. számú Büntető Elvi Döntés].

[44] Nem tévedett az elsőfokú bíróság, amikor a tárgyi oldal elemzésének eredményeként arra a következtetésre jutott, hogy a támadott testtájékok, a sérülések helye, az erőbehatások mértéke és az elkövetés egyéb körülményei alapján Terhelt2 szándéka eshetőlegesen a ténylegesnél súlyosabb, életveszélyes sérülés okozására is kiterjedt. Feltétlenül fel kellett, hogy merüljön a tudatában, hogy a többször meglökött, a lökésektől és az ütésektől földre eső, majd ott hosszú percekig védekezésre képtelen állapotban fekvő sértettek életveszélyes sérülést szenvedhetnek. Helyesen állapította meg a törvényszék, hogy közömbös volt az is, hogy Terhelt2 zsebre tett kézzel rugdosta a sértetteket, ugyanis a szakvélemény alapján a fizikai behatások igen nagy erejűek voltak. A létfontosságú szervet rejtő testtájékok, a fej és a mellkas elhúzódó, nagy erővel történő ütlegetése és megrúgása, illetve megtaposása az általános élettapasztalat szerint is alkalmas lehet életveszélyes állapot előidézésére. Amennyiben sértett1 fejét kissé más szögben érik az ütések és a rúgások, az agyzúzódás következtében életveszélyes állapotba kerülhetett volna. tanú2ről ugyanez mondható el, ha őt az állkapcsa helyett az ahhoz közel lévő agykoponyán érte volna nagy erejű erőbehatás, illetve az eltört bordái kissé máshogy mozdulnak el, akkor a szakértői véleményben említett agyzúzódást, és a zsigeri mellhártyát átszakító tüdőszérülést szenvedhetett volna, amelyek külön-külön is ugyancsak életveszélyesnek minősültek volna. Terhelt2 nagyfokú ittasága, a rossz fényviszonyok és a sértettek bizonytalan mozgáskoordinációja miatt nem tudta kiszámítani, hogy az ökölütések és a rúgások ténylegesen hol érik a sértetteket, arra neki semmiféle ráhatása nem volt, azt semmilyen módon nem tudta befolyásolni. Erre tekintettel az a szakértői megállapítás, miszerint tanú2nél reálisan nem állt fenn az életveszély kialakulása, kizárólag a ténylegesen elszenvedett állkapocs- és bordatörésére vonatkoztatva értelmezendő. Ugyanilyen módon és ugyanilyen nagy erejű erőbehatások némileg máshol, más szögben eltalálva a sértett testfelületét, nála is alkalmasak lehettek volna életveszélyes sérülések okozására, ahogy azt a szakértő sértett1 esetében véleményezte.

[45] Terhelt2 II. r. vádlott pedig mindkét sértett tekintetében a súlyosabb eredmény lehetőségébe belenyugodva, eshetőleges szándékkal cselekedett. Ha az életveszélyre is kiterjedő szándék megállapítható, az eredmény azonban elmarad, tehát még közvetett életveszély sem következett be, akkor a 3/2013. számú BJE határozat I/4. pontja értelmében az életveszélyt okozó testi sértés kísérletének megállapítására kell, hogy sor kerüljön.

[46] Tévesen hivatkozott tehát arra a védő, hogy a II. r. vádlott bűnösségének formája az életveszély tekintetében legfeljebb gondatlanság lehetne.

[47] Mindezen körülményekre figyelemmel megalapozottan állapította meg az elsőfokú bíróság, hogy a ténylegesen elszenvedett sérülések létrejöttében kizárólag a véletlen játszott szerepet, a súlyosabb eredmény bekövetkezése a vádlotton kívül álló okból maradt el.

[48] A védő hivatkozásával ellentétben az a körülmény, hogy a vádlottak és a sértettek egyébként nem voltak haragos viszonyban, nem zárta ki az életveszély okozására irányuló eshetőleges szándékot. A vádlottak és a sértettek saját elmondásuk szerint részben munkatársak voltak, és rendszeresen együtt italoztak. A sértettek bántalmazásának közvetlen kiváltó oka pedig az volt, hogy Terhelt1 rokona gépkocsijában engedély nélkül fogyasztottak szeszesítalt. A cselekmény motívumának, a sértettekhez fűződő viszonyuknak az ennél részletesebb feltárása a büntetőjogi felelősség szempontjából teljesen felesleges volt.

[49] A védő által hivatkozott BH1997. 378. számú döntés nem lehet irányadó, mivel abban az ügyben a vádlott kisebb erővel ütött annál, mint amely az életveszéllyel járó sérüléshez vezethetett volna. Az erő kifejtés mértéke a vádlott akaratától függ, de jelen ügyben a szakértői vélemény szerint „igen nagy erejű erőbehatások” érték mindkét sértettet.

[50] Ezen túlmenően az elsőfokú bíróság indokai azzal is kiegészítendőek, hogy a sértetteknel nemcsak az öklütésektől, rúgásoktól és taposástól alakulhatott volna ki életveszélyes állapot. Az ittas állapotban lévő sértettek taszítgatása, nagyobb erejű ellökése során a vádlottak tudatában eshetőlegesen fel kellett merülnie, hogy a bizonytalan egyensúlyi helyzetük és a védekező reflexeik hiánya miatt a fejüket a teremgarázs padlózatába verve életveszélyes, vagy akár halálos fejsérülést szenvedhetnek. Minthogy a sértettek földre érkezése éppoly kiszámíthatatlan volt, mint az, hogy az ütések és a rúgások hol érik őket, a súlyosabb eredmény elmaradása e tekintetben is csak a véletlen múlt, nem pedig a vádlottak akaratán.

[51] Abban az esetben pedig, ha életveszély ténylegesen nem következett be, ám ennek reális lehetősége fennállt, és az eredmény elmaradása kizárólag a véletlen múlt, az életveszélyt okozó testi sértés büntetnének a kísérletét kell megállapítani (BH1993. 538.). Ez adott esetben akkor is megvalósulhat, ha a sértett csupán 8 napon belül gyógyuló könnyű sérülést szenved (BH1993. 405., BH2000. 284.).

[52] A védői érvekre reflektálva az ítéltábla megjegyzi, hogy amennyiben a sértetteknel közvetett életveszély alakult volna ki, akkor nem az életveszélyt okozó testi sértés kísérletét, hanem annak befejezett alakzatát kellett volna megállapítani (BH1984. 478., BH1990. 363.)

[53] Helyesen állapította meg a törvényszék a tártettesi elkövetést is. Az irányadó tényállás szerint Terhelt1 és Terhelt2 II. r. vádlott felváltva ugyan, de egymás tevékenységéről tudva, teljes szándék- és akarategységben ütötték és rugdosták a sértetteket. A hosszan elhúzódó, mintegy 30 percig tartó bántalmazás során egyikük részéről sem tapasztalható olyan magatartás a kamerafelvételeken, ami arra utalt volna, hogy felhagynának a sértettek bántalmazásával, egyikük sem hagyta el a helyszínt és egyikük sem segített nekik. Helyesen állapította meg a törvényszék, hogy a földön fekvő sértettek félrehúzása, amely inkább egy agresszív félrerántásként írható le, az elkövetők ittasságával magyarázható, nem pedig azzal, hogy a továbbiakban nem akartak nekik sérüléseket okozni. Nem vonható tehát következtetés arra, hogy az akarategység megbomlott volna az elkövetők között.

[54] A védői érveléssel szemben annak sem volt jelentősége, hogy a súlyosabb minősítést megalapozó sérülést melyikük fizikai erő kifejtése idézte elő. Az okozott

eredményért az elkövetők társtettesként felelnek (BH1975. 452., BH1992. 220., BH1996. 133., BH2007. 71., BH2017. 284.). Terheltl az elsőfokú eljárás során elhalálozott, ez azonban a társtettesi elkövetés megállapíthatóságára nem volt kihatással. Többes elkövetés esetén alapvető büntetőjogi elv, ha valamelyik egyébként társtettesnek tekintendő elkövető vonatkozásában bármilyen büntethetőségi akadály – jelen esetben büntethetőséget megszüntető ok – következik be, ez a körülmény semmilyen módon nem érinti a másik elkövető büntetőjogi felelősségét, és a cselekményük jogi minősítését (BH1987. 194., BH1997. 566.).

[55] A teljesség kedvéért végül utal arra az ítéltábla, hogy az állandó bírói gyakorlat szerint a sértettek 8 napon belül gyógyuló, könnyű sérülései nem nyerhettek önálló értékelést, azok beolvadtak az életveszélyt okozó testi sértés büntetésebe (BH1987. 263.). A garázdaság sem állhatott vele halmazatban, mivel a testi sértés büntetési tétele jelen esetben súlyosabb a garázdasághoz képest.

[56] Összességében tehát a törvényszék a büntető anyagi jog szabályainak sérelme nélkül, az állandósult bírói gyakorlatnak megfelelően minősítette a II. r. vádlott cselekményét 2 rendbeli életveszélyt okozó testi sértés büntette kísérletének.

[57] A Btk. 80. § (1) bekezdés értelmében a büntetést céljának szem előtt tartásával a törvényben meghatározott keretek között úgy kell kiszabni, hogy igazodjék a bűncselekmény tárgyi súlyához, a bűnösség fokához, az elkövető társadalomra veszélyességéhez, továbbá az egyéb súlyosító és enyhítő körülményekhez.

[58] Mint ahogyan a büntetéskiszabás során értékelhető tényezőkről szóló 56/2007. számú BK vélemény is rögzíti, a bíróság által megállapított minősítéshez kapcsolódó büntetési keret – figyelembe véve a Btk. Általános Része rendelkezéseit is – büntetést meghatározó alapvető tényező. Ez jelöli ki azokat a határokat, amelyek között a súlyosító és enyhítő – összefoglalóan a büntetést befolyásoló – körülmények a büntetést alakíthatják. Ezeket tehát nem elvont általánosságban, nem mechanikusan, hanem a konkrét ügy tényeire vonatkoztatva, egymással egybevetve, összefüggésükben kell értékelni, és a határozatban megindokolni. Nem a számuk, hanem az adott esetben meglévő hatásuk a döntő a büntetés kiszabásánál. Az elkövetett bűncselekmény tárgyi súlya, a vádlott személyében rejlő társadalomra veszélyesség, az enyhítő és súlyosító körülmények együttes értékelése mellett kell megválasztani a vádlottal szemben az adott ügyben a büntetési célok elérését biztosító joghátrányt.

[59] A büntetés kiszabása során irányadó körülményeket az elsőfokú bíróság csaknem hiánytalanul feltárta, és azokat az irányadó bírói gyakorlatnak megfelelően értékelte.

[60] A törvényszék helyesen vette figyelembe a II. r. vádlott terhére a társtettesi elkövetői minőségét, az önhibájából eredő ittas elkövetést, mert ez az állapot mindenképpen motiválta a vádlottat a bűncselekmény elkövetésében, a bántalmazás kitartó és garázda jellegét, illetve annak elhúzódó voltát, a büntetett előéletét és azt a tényt, hogy őt korábban már elmarasztalták hasonló jellegű személy elleni erőszakos bűncselekmények miatt, a korábbi elítéléseit azonban a hosszabb időmúlásra tekintettel valóban kisebb súllyal lehetett értékelni. E körülmények mellett a másodfokú bíróság feltünteteti még ugyanakkor azt is, hogy

ugyancsak a vádlott terhére értékelendő a cselekmény végrehajtásában megnyilvánuló kitartó szándéka is.

[61] Az enyhítő körülmények körében a kísérleti stádiumnak kisebb a nyomatéka, mivel a vádlott kitartó szándékkal bántalmazta a sértetteket, akik a bántalmazás következtében mindketten súlyos sérüléseket szenvedtek el, a beismerése csak a cselekmény ténybeli beismerésére szorítkozott, mert az ittas állapota miatt annak részleteire nem emlékezett. Abban sem tévedett a törvényszék, hogy a négy évhez közelítő időmúlást nem lehetett a javára értékelni, mivel az eljárás során hajléktalan életmódja miatt többször elérhetetlenné vált, így annak elhúzódásában maga is jelentős mértékben közrehatott.

[62] Mint azt az elsőfokú bíróság is helyesen rögzítette ítéletében, az életveszélyt okozó testi sértés büntetettét a jogalkotó 2 évtől 8 évig terjedő szabadságvesztéssel rendeli büntetni. A Btk. 81. § (2) és (3) bekezdésében meghatározott halmazati szabályokra figyelemmel megemelt büntetési tételkeret 2 évtől 12 évig terjedő szabadságvesztés között alakult, melynek a Btk. 80. § (2) bekezdés szerint számított középértéke 7 év szabadságvesztés volt.

[63] A feltárt büntetéskiszabási körülmények alapján az elsőfokú bíróság a Btk. 79. §-ában írt büntetési céloknak, valamint a Btk. 80. §-a szerinti büntetéskiszabási elveknek megfelelően határozta meg a II. r. vádlottal szemben kiszabott büntetés nemét és mértékét. A büntetett előéletű, korábban is hasonló jellegű cselekmények miatt elítélt és ezáltal nagyobb tárgyi súlyú testi épség elleni bűncselekményt elkövető Terhelt2 II. r. vádlott esetében a büntetési célok kizárólag végrehajtandó szabadságvesztés kiszabásával érhetőek el. Látható, hogy a vele szemben korábban alkalmazott joghátrányok nem jelentettek számára kellő visszatartó erőt. Az italozó, hajléktalan életmódján kívül abból is a személyének fokozatottabb társadalomra veszélyességére lehet következtetni, hogy a vád tárgyává tett cselekmény elkövetése után később újabb testi épség elleni cselekményt követett el és több esetben garázdaság vétsége miatt is indult ellene büntetőeljárás, amiért részben jogerősen marasztalására is sor került. Ezen túlmenően pedig elfogásakor vizeletéből kábítószernek minősülő anyagot mutattak ki és találtak is nála, e cselekmény miatt kábítószer birtoklás vétsége miatt elítélése megtörtént, a fentebb írtak szerint, ugyanakkor az is látszik, hogy ezen életmódjával nem hagyott fel, hiszen ellene a későbbiek során újabb ugyanilyen bűncselekmény miatti büntetőeljárások indultak.

[64] Mindezen körülményeket figyelembe véve a másodfokú bíróság úgy ítélte meg, hogy a törvényszék által jelentősen a középérték alatt meghatározott, a törvényi minimumot nem sokkal meghaladó 3 év 6 hónap szabadságvesztés további enyhítésére semmiféle indok nincs. Az egyértelműen túlsúlyban lévő súlyosító körülményekre figyelemmel az elsőfokon kiszabott büntetés kifejezetten méltányos, az semmiképp nem tekinthető eltúlzottnak.

[65] Törvényesen került sor az újabb személy elleni erőszakos cselekményt elkövető II. r. vádlott közügyektől való eltiltására, annak tartama a végrehajtandó szabadságvesztés büntetéshez igazodik.

[66] Az elsőfokú ítélet járulékos rendelkezései törvényesek.

[67] Az elsőfokú bíróság pontos jogszabályi hivatkozással határozta meg a szabadságvesztés végrehajtási fokozatát börtönben, és törvényesen állapította meg a feltételes szabadságra bocsátás legkorábbi időpontját is. Ugyancsak helyesen döntött a kamerafelvételeket tartalmazó CD lemeznek az iratok között történő kezeléséről.

[68] Méltányosan járt el akkor is, amikor az I. r. vádlott halálára figyelemmel az igazságügyi orvosszakértői vélemény elkészítésével felmerült bűnügyi költséget megfelezte. Észlelte a másodfokú bíróság, hogy a nyomozati iratokban felfektetett költségjegyzék nem tartalmazza Terhelt2 2022. október 14. napjára kitűzött, de a terhelt távolmaradása okán elmaradt folytatólagos gyanúsított kihallgatása kapcsán keletkezett védői díjat. A törvényszék e hiányosság ellenére is számítási hiba nélkül állapította meg a II. r. vádlottat terhelő – az orvosszakértő eljárásával és a kirendelt védő díjával felmerült – bűnügyi költség összegét.

[69] Az ítéltábla a fenti indokokra figyelemmel a Be. 598. § (2) bekezdése szerint tanácsulésen eljárva az elsőfokú bíróság ítéletét – az indokolás kisebb pontosításával és kiegészítésével – a Be. 605. § (1) bekezdés alapján helybenhagyta.

[70] A másodfokú bíróság végzése elleni fellebbezés lehetőségét a Be. 615. § (1) és (2) bekezdés zárja ki.

Budapest, 2024. július 4.

Dr. Szalai Géza s.k.

Dr. Bíró Emese s.k.

Dr. Sárecz Szabina Martina s.k.

a tanács elnöke

előadó bíró

bíró

A Fővárosi Törvényszék 2023. szeptember 7. napján kelt 9.B.94/2023/44. számú ítélete a Fővárosi Ítéltábla mint másodfokú bíróság 3.Bf.343/2023/13. számú végzésével 2024. július 4. napján jogerőre emelkedett.

Budapest, 2024. július 4.

Dr. Szalai Géza s.k.

a tanács elnöke